

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helsetjenestens driftsorganisasjon for nødnett HF	10. september 2018

SAK NR 34-2018 Forslag til budsjett 2019

Forslag til vedtak:

1. Styret ber om at innspill som framkom i møtet innarbeides i innspill til budsjett 2019.
2. Styret ber administrerende direktør oversende budsjettinnspill 2019 til økonomidirektørene innen 20.september 2018.
3. Styret ber om å få framlagt budsjett 2019 for beslutning i styremøtet 10. desember 2018.

Gjøvik, 31.august 2018

Lars Erik Tandsæther
Administrerende direktør

1. Administrerende direktørs vurdering og anbefaling

Administrerende direktør mener at innspill til budsjett for 2019 er lagt ut fra de føringer og prinsipper som er gitt av eierne. Budsjettet inneholder aktivitet som er nødvendig for å ivareta HDOs oppdrag. Det er ikke lagt inn aktivitet i budsjettet som ikke er en del av HDOs oppdrag.

Totalbudsjettet er på samme nivå som økonomisk langtidsplan (ØLP), og administrerende direktør er fornøyd med at de endringer i kostnader som er kommet i innspill til budsjett siden ØLP ble lagt, er håndtert med kun et mindre avvik fra ØLP.

Administrerende direktør mener at effektivisering i HDO har redusert kostnadsnivået slik eierne har stilt krav om, samtidig som det er behov for å sikre nødvendig framdrift i investerings- og utviklingsaktiviteter for å ivareta informasjonssikkerhet, personvern og sammenheng med andre initiativ innenfor nødmeldetjenesten.

Administrerende direktør mener at innspillet til budsjett 2019 er nødvendige for at HDO skal kunne levere på sitt oppdrag. En reduksjon i forhold til dette budsjettet vil kunne påvirke HDOs evne til å levere på de oppdrag som er gitt.

Administrerende direktør anbefaler at:

1. Styret ber om at innspill som framkom i møtet innarbeides i innspill til budsjett 2019.
2. Styret ber administrerende direktør oversende budsjettinnspill 2019 til økonomidirektørene innen 20.september 2018.
3. Styret ber om å få framlagt budsjett 2019 for beslutning i styremøtet 10. desember 2018.

2. Faktabeskrivelse

Innspill til budsjett 2019 tar utgangspunkt i Økonomisk langtidsplan for HDO 2019-2026, behandlet av Styret i HDO HF 20.mars 2018 (sak 11-2018), og oversendt eierne 3.april 2018.

Budsjettinnspill for 2019 er basert på planlagt personal- og driftskostnader, og investeringer. Budsjettet sammenlignes mot ØLP og tar for seg estimert finansieringsbehov, med fordeling på kunde- og eierfinansiering.

Budsjett 2019 har følgende forutsetninger:

- Driftskostnader i 2019 er i 2018 kroner, i henhold til budsjettmal mottatt 15.08.2018 fra Helse Vest RHF. Kostnader vil bli justert med kommunal deflator som blir besluttet i statsbudsjettet for 2019.
- Personalkostnader i 2019 er i 2018 kroner, i henhold til budsjettmal mottatt 15.08.2018 fra Helse Vest RHF. Lønnskostnader blir eventuelt justert etter besluttet statsbudsjett 2019.
- Det forutsettes at kommunene får MVA fradrag for driftskostnader som er knyttet til kommunehelsetjenesten. Dette er fremdeles under avklaring, eventuelle økonomiske konsekvenser vil kun påvirke kommunehelsetjenesten.
- Budsjettet er basert på vedtatte oppdrag for HDO HF pr. 2018 og inkluderer ikke eventuelle nye oppgaver. Eventuelle kostnader som følge av nye oppdrag vil komme i tillegg til dette budsjettet.
- Budsjettet inkluderer nødvendig utskifting av utstyr som HDO eier og forvalter. HDO finansierer investeringen av anskaffelser og utskifting av radioterminaler og kontrollromsutstyr i henhold til årlig plan.
- Budsjett 2019 inkluderer ikke midler til å anskaffe, erstatte eller reparere helikopterradioer for Luftambulansetjenesten (LAT HF). Disse radioterminalene er vesentlig dyrere enn radioterminalene til de øvrige brukergruppene slik at kostnader viderefaktureres LAT HF iht inngått avtale.
- Budsjettet inkluderer ikke finansiering av eventuelle fellesfunksjoner, aktiviteter eller prosjekter i regi av andre juridiske enheter (f.eks. i Direktoratet for Samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)).

HDO legger til grunn at de oppdrag som er gitt HDO i 2018 skal videreføres i 2019. I oppdragsdokumentet for 2018 er HDO HF gitt oppdrag som det må jobbes videre med for å forstå konsekvensen for ØLP 2020-2027. Dette gjelder for eksempel:

- Beredskap, sikkerhet og sivil-militært samarbeid
- Etablering av sikkerhetsorganisasjon, og konsekvenser av ny sikkerhetslov
- Nødvendig integrasjon av nødnett mot nye kommunikasjonsløsninger for prehospitaltjenester/AMK
- Utvikling av nødnetsteknologien – neste generasjons nødnett
- Nasjonalt AMK prosjekt (ledet av Helse Vest RHF)

Budsjett 2019 legger til grunn dagens brukerbetalingsmodeller samt modell for finansiering av nødnett infrastruktur eid av DSB.

3. Bemanning og effektiviseringstiltak

Volumet av antall brukere og kontrollrom som HDO drifter har vært stabilt gjennom 2018. Samtidig har arbeidet med utskifting av gammelt utstyr blitt intensivert, blant annet som følge av krav til informasjonssikkerhet. Det er med dette som utgangspunkt lagt opp til en vekst i antall ansatte i 2019 for å ivareta eierskap, kundeoppfølging drift og forvaltning. Dette er i henhold til forutsetningene i ØLP.

Stadig økende krav til informasjonssikkerhet blir ivaretatt, med noe ekstern bistand, innenfor rammene av gjeldende ØLP. Videre vil samhandling med fagmiljøer i helseforetak og kommuner samt økt kundedialog håndteres innenfor eksisterende bemanning.

1.juni 2018 trådte ny service- og supportavtale (S&S) for kontrollrom, underskrevet av DSB og Frequentis, i kraft. Avtalen sikrer HDO support, samt mulighet for videre forvaltning og tilleggskjøp på dagens kontrollromsløsning for Nødnett frem til 31.12.2026. Ved å utelate Motorola fra avtalen tar etatene på seg noe større ansvar, men til 23 % lavere kostnad enn ved en videreføring av tidligere avtaleregime. HDO legger til grunn at dette økte ansvaret kan håndteres innenfor gjeldende ramme.

For å møte kravene til avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen reduseres personalkostnader med ca. 1,1 mnok, som tilsvarer 0,5% i reduksjon. Reduksjonen i lønnskostnad ifht ØLP (69 årsverk) skyldes at bemanningsplanen er justert for å hensynta at ikke alle 69 vil være ansatt pr 1.januar 2019. Tjenester som nasjonalt hjertestarterregister og lydlogg for små kontrollrom vil fortsette å håndteres innenfor samme bemanningsramme. Økt ansvar tillagt HDO i ny kontrollromskontrakt vil også ivaretas innenfor eksisterende bemanning. I sum bidrar dette til en effektivisering på mer enn 0,5%.

4. Totale driftskostnader

Totale personal- og driftskostnader i 2019 er estimert til 201,6 mnok hvilket er i 1,1 mnok høyere enn ØLP 2019-2026.

De vesentligste kostnadene for HDO er lønnskostnader (63,3 mnok), avskrivninger (44,3 mnok), husleie (14,3) mnok, kjøp av eksterne tjenester (22,3 mnok) og 34,1 mnok for å ivareta lisens, garanti, service og support.

	2019		
	ØLP 2019	Budsjett 2019	Endring
Sum varekjøp	1 000 000	600 000	(400 000)
Lønnskostnad			
Lønn	39 059 083	37 956 964	(1 102 120)
Engasjement	-	-	-
Overtid	730 000	919 000	189 000
Faste tillegg	4 130 422	3 687 166	(443 256)
Feriepenger	5 336 170	5 244 468	(91 702)
Pensjonskostnad	8 145 274	7 851 297	(293 978)
Arbeidsgiveravgift	6 983 150	6 847 306	(135 844)
Andre personellkostnader	731 900	773 800	41 900
Sum personalkostnader	65 116 000	63 280 000	(1 836 000)
Driftskostnad			
Avskrivning	50 825 000	44 280 600	(6 544 400)
Husleie renhold	14 229 000	14 257 200	28 200
IKT utstyr og vedlikehold	4 402 000	3 952 000	(450 000)
Tjenestekjøp	18 550 000	22 310 000	3 760 000
Opplæringskostnad	500 000	650 000	150 000
Kontorutstyr	865 000	745 000	(120 000)
Telefoni	3 560 000	2 030 000	(1 530 000)
Transmisjon og data	6 670 000	6 502 000	(168 000)
Møter, kurs og forum	3 770 000	3 755 000	(15 000)
Reisekostnader	3 835 000	4 015 000	180 000
Lisens, support og garanti	25 850 000	34 080 000	8 230 000
Andre kostnader	435 000	450 000	15 000
Sum Driftskostnader	133 491 000	137 026 800	3 535 800
Sum Finans	940 000	750 000	(190 000)
Resultat	200 547 000	201 656 800	1 109 800

Kostnader til avskrivning er 6,5 mnok lavere enn ØLP. ØLP la til grunn økt investeringsramme i 2018, men avskrivninger starter senere på året enn forutsatt i ØLP. Dette har en sammenheng med leverandøren sine ledetider og at bestillinger ikke kan effektueres før budsjett 2019 er vedtatt.

For å kunne ivareta oppdrag som utvikling av neste generasjons nødnett og koordinering/deltakelse i nasjonalt AMK prosjekt, og kunne skape forutsigbarhet i hva dette betyr for HDO og HDOs kunder må ekstern bistand benyttes. Det er også nødvendig med spesiell bistand til å sette i gang tiltak og utbedringer i 2019 som en konsekvens av den nye personlovgivningen (GDPR) og den nye sikkerhetsloven, samtidig som man fortsetter med etableringen av sikkerhetsorganisasjonen iht oppdragsdokumentet.

Det er en økning av tjenestekjøp med 3,8 mnok ift ØLP for å sikre nødvendig spesialkompetanse og kapasitet i HDO for drift og forvaltning av løsningene HDO eier. Samtidig er det flere tjenestekjøp som er nødvendig for spesielle oppgaver, og kun i perioder. Det anses ikke effektivt og nødvendig å inneha slik kompetanse «in-house» som del av den faste bemanningen, som for eksempel, juridisk bistand, regnskaps- og revisjonstjenester, instruktører til diverse opplæring, og så videre.

For å kunne sikre effektive og stabile tjenester 24/7 over hele landet, er det nødvendig å bruke også eksterne samarbeidspartnere. Ressursene benyttes til både forvaltning av infrastruktur og applikasjoner samt drift av kontrollrom/radioterminaler i spesielle tilfeller samt ved nødssituasjoner, dette pga tidsaspektet og den utfordrende geografien. Alternativet til tjenestekjøp hadde vært å bygge opp egen kapasitet internt i HDO.

Økningen i tjenestekjøp skyldes at HDO må benytte noe ekstern spesialkompetanse i forbindelse med arbeid med konseptfase for ny kommunikasjonsløsning, og ivareta grensesnitt til «neste generasjon nødnett».

Kostnadene til telefoni og datakommunikasjon er redusert ift ØLP med 1,7 mnok på grunn av reforhandling av avtalen med Telenor i 2017, som ga HDO gunstigere betingelser.

Lisens-, support- og garantikostnader er høyere enn ØLP med 8,2 mnok på grunn av ny service og support (S&S) avtale med Frequentis der service og support kostnader belastes fra kjøp, mot tidligere at 2 år med forhåndskjøpt service og support ble inkludert i kjøpesummen på investeringen. HDO bidro gjennom 2018, i samarbeid med DSB, i arbeidet med reforhandling av ny S&S avtale. Motorola hadde et påslag på 23% på alle investeringer – med påfølgende effekt på avskrivninger. Dette er nå bortfalt som en følge av direkte S&S avtale med Frequentis.

5. Eierskap og forvaltning

Eierskap og forvaltning av interne systemer (HDO IT plattform)

Investering knyttet til eierskap og forvaltning av interne systemer er justert ned ifht ØLP fra 2,0 til 1,3 mnok i 2019. Dette investeringsnivået anser HDO som akseptabelt for å vedlikeholde og sikre HDO sine IKT- løsninger i 2019.

Forvaltning av programvare for AMK-sentraler, akuttmottak og legevaktsentraler

Investering knyttet til forvaltning av programvare i 2019 reduseres med 1,5 mnok forhold til ØLP. Dette som en følge av reduserte kostnader i ny service og support avtale med Frequentis.

Eierskap og forvaltning; radioterminaler og tilbehør

Investering knyttet til forvaltning av programvare i 2019 økes med 2,8 mnok i forhold til ØLP. Dette forklares med en forventet økning i antall radiobrukere og nye brukergrupper. En eventuell økt etterspørsel etter radioterminaler utover 4 mnok, må avklares med eierne. Radioterminaler blir brukt i ambulanser, helikoptre, legebiler etc. og brukes av den enkelte ressurs i den akuttmedisinske kjeden – leger, sykepleiere, paramedic, sjåfører etc. Dette medfører stor bruksslitasje på radioterminaler, og HDO og brukerne ser behovet for å bytte ut en andel av radioterminaler løpende gjennom 2019. Maksimal levetid for en radioterminal anslås å være ca. 6 år.

Eierskap og forvaltning maskinvare kontrollromsløsning

Investeringer knyttet til eierskap og forvaltning av maskinvare i kontrollromsløsning reduseres med 4,4 mnok ifht ØLP til 69,3 mnok. Lavere kostnader i ny service- og support avtale med Frequentis tilsier at investeringskostnadene kunne vært tatt ytterligere ned, men HDO velger å forskuttere planlagte investeringer i 2020 og 2021. På denne måten sikrer HDO kravene til informasjonssikkerhet raskere og rimeligere.

Planlagte investeringer i 2019

År	Investeringer	Investeringer ØLP	Investeringer 2019	Avvik fra ØLP
	Forskyvninger av investeringer fra 2018		-	
2019	Eierskap og forvaltning, interne systemer	2 000 000	1 300 000	(700 000)
2019	Forvaltning programvare, AMK, AM og LV-sentraler	7 500 000	6 000 000	(1 500 000)
2019	Eierskap og forvaltning, radio og tilbehør	7 500 000	10 350 000	2 850 000
2019	Eierskap og forvaltning maskinvare kontrollromsløsning	73 750 000	69 350 000	(4 400 000)
	Sum investeringer	90 750 000	87 000 000	(3 750 000)

Samlet medfører dette at HDO HF i 2019 vil ha et investeringsbehov på 87 mnok. Dette er 3,75 mnok mindre enn hva ØLP 2019 inneholdt.

Strategi, koordinering og integrasjoner

HDO har identifisert et sett av drivere som vil påvirke nødnett-løsningene og helsetjenestene de kommende årene. Som en konsekvens av disse driverne er det behov for å utvikle beslutningsgrunnlag for videre arbeid – på linje med oppdragsdokument for HDO for 2018 (ref. oppdrag om «utvikling av nødnett-teknologien» og «nasjonalt AMK prosjekt i Helse Vest RHF»), og for å kunne ivareta det ansvaret som eierskap til utstyr og løsninger tilknyttet nødnett medfører. Arbeidet må videreføres de kommende årene, slik at drifts- og investeringsnivåene blir mer forutsigbare. HDO planlegger å ivareta dette innenfor dagens bemanningsplan, noe som gir en effektivisering av organisasjonen.

6. Finansiering

I budsjettet for 2019 legger HDO til grunn de prinsippene som ble gitt i oppdragsdokumentet for HDO HF for 2017. Brukerfinansieringen tar utgangspunkt i at driftskostnader som er direkte tilknyttet driften av nødnett skal fordeles mellom antall plasser på AMK-, akutmottak og legevaktsentralene.

Inntektsfordeling per plass for driftskostnader:

	Driftskostnad	Antall plasser
AMK	390 655	132
AM	202 880	76
LV	202 880	223

Driftskostnaden faktureres de respektive regionale helseforetak månedlig pr. plass som de disponerer og som er satt i drift.

For kommunehelsetjenesten faktureres hver legevaktsentral/kommune for kostnader relatert til drift- og support, omregnet til antall innbyggere i kommunen.

Fakturering av administrasjons-, forvaltnings- og utskiftingskostnader faktureres de respektive regionale helseforetak og kommunene etter påløpte kostnader.

Øvrige kostnader som kun er relatert til spesialisthelsetjenestene, faktureres de regionale helseforetakene ut i fra eierandel.

Finansieringen fordeler seg som følger:

Driftsinntekt	HSØ	HV	HM	HN	KHT	Andre	Sum
Drift AMK Plasser	20 314 041	10 547 675	10 547 675	10 157 021		-	51 566 413
Drift AM Plasser	8 926 719	2 231 680	1 623 040	2 434 560		202 880	15 418 878
Drift LV Plasser					45 262 809		45 262 809
Drift radio	778 000	356 000	359 600	371 600	976 400	6 400	2 848 000
Forvaltning	15 601 293	7 800 647	7 800 647	7 800 647	41 815 967		80 819 200
Adm. Intern IKT kun for SHT	-	-	-	-			-
Sum drift	45 620 054	20 936 002	20 330 962	20 763 827	88 055 175	209 280	195 915 300
Andre tjenester							
Drift Lydlogg						805 500	805 500
Drift radio i helikopter						2 200 000	2 200 000
Opplæring / Kurs inntekter						400 000	400 000
Drift hjerestarter						200 000	200 000
Drift ekstra LV plasser						1 536 000	1 536 000
Div inntekter						600 000	600 000
Sum andre tjenester	-	-	-	-	-	5 741 500	5 741 500
Sum	45 620 054	20 936 002	20 330 962	20 763 827	88 055 175	5 950 780	201 656 800
ØLP 2019	45 766 000	19 885 000	20 489 000	21 386 000	93 021 000		200 547 000
Avvik mot ØLP	(145 946)	1 051 002	(158 038)	(622 173)	(4 965 825)	5 950 780	1 109 800

Av en kostnadsramme på 201,7 mnok, finansieres 88,0 mnok av kommunehelsetjenesten, 6,0 mnok av andre kunder (fakturering til kunder iht bestilling) og de resterende 107,7 mnok finansieres av de regionale helseforetakene. I tillegg vil det forekomme finansieringsbehov på 70 mnok som reserveres til investeringer i 2019.

Kontantstrømprognosen nedenfor viser likviditetsutvikling i henhold til ØLP for periode 2019 til 2022.

Tall i 1000 NOK (2018-kroner for ØLP period	P 2018	B 2019	ØLP 2020	ØLP 2021	ØLP 2022
Resultat	-	-	-	-	-
Avskrivninger og nedskrivninger	32 524	44 280	74 000	87 425	81 495
Tap/gevinst ved salg anleggsmidler					
Endring arbeidskapital	-30 852				
Forskjell kostnadsf pensjon og inn/utbet	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Kontantstrøm fra drift	3 672	46 280	76 000	89 425	83 495
Investering i bygg					
Investering i IKT	-67 443	-87 000	-83 500	-88 000	-55 520
Investeering i maskiner, utstyr, etc					
Salg av anleggsmidler					
Investering i finansielle anleggsmidler					
Kontantstrøm fra investeringer	-67 443	-87 000	-83 500	-88 000	-55 520
Langsiktige låneoptak	42 000	70 000	75 000	55 000	25 000
Avdragsbetaling	-3 750	-30 000	-76 000	-55 000	-50 000
Endring øvrige langsiktige forpliktelser					
Øvrige finansieringsposter					
Kontantstrøm fra finansiering	38 250	40 000	-1 000	-	-25 000
Total endring kontantstrøm	-25 521	-720	-8 500	1 425	2 975
IB likviditetsbeholdning pr 01.01	38 681	13 160	12 440	3 940	5 365
UB likviditetsbeholdning pr 31.12	13 160	12 440	3 940	5 365	8 340